

Stanovy ČSOP

1. Poslání a cíle Svazu

§ 1

1. Český svaz ochránců přírody (dále jen Svaz) je dobrovolné sdružení fyzických a právnických osob, které spojuje aktivní zájem o ochranu přírody a životního prostředí. Ve své činnosti se řídí právním řádem České republiky a svými Stanovami a směrnicemi.
2. Svaz je právnickou osobou a vykonává činnost v souladu se svým posláním.

§ 2

Svaz působí na území celé České republiky. Sídlem jeho ústředních orgánů je Praha 2, Uruguayská 7.

§ 3

Posláním Svazu je ochrana a obnova přírody, krajiny a životního prostředí, ekologická výchova a podpora trvale udržitelného života. Toto poslání naplňuje Svaz zejména tím, že

- a. obhajuje právo občanů na zdravé životní prostředí, napomáhá zajišťovat právo občanů na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů,
- b. se zapojuje do tvorby zákonů a ostatních obecně závazných právních předpisů a jiných dokumentů v oblasti ochrany přírody a životního prostředí a zaujímá k nim stanoviska,
- c. se podílí na projednávání záměrů v oblasti územního plánování, vytváření územních systémů ekologické stability, posuzování vlivu na životní prostředí, a dalších koncepčních dokumentů, účastní se správních řízení týkajících se ochrany přírody a životního prostředí,
- d. podílí se na činnostech v ochraně přírody a životního prostředí, které vyplývají z příslušných mezinárodních úmluv zavazujících ČR,
- e. provádí aktivní odbornou, vzdělávací a výchovnou činnost, zvláštní důraz klade na výchovu dětí a mládeže,
- f. vede své členy i ostatní občany k aktivním ochranářským formám pobytu v přírodě a v rámci svých možností k tomu vytváří podmínky,
- g. podílí se, především ve spolupráci s orgány státní správy ochrany přírody a krajiny České republiky, na zajištění péče o všechny kategorie chráněných území, památné stromy, přírodní parky, významné krajinné prvky, o zvláště chráněné a vzácné druhy rostlin a živočichů,
- h. vyhledává hodnotné a významné části přírody a krajiny a navrhuje je k ochraně, podílí se na výkonu služby strážce přírody,
- i. pomáhá udržovat a obnovovat historické struktury krajiny a propagovat ekologicky vhodný způsob života,
- j. podílí se na ochraně a obnově kulturních památek a ostatních dokladů kulturního bohatství naší vlasti,
- k. provádí ediční, propagační a osvětovou činnost,
- l. spolupracuje s tuzemskými, zahraničními i mezinárodními organizacemi, jednotlivci a iniciativami, které se zabývají ochranou přírody a životního prostředí, a to zejména v oblastech hraničních chráněných území a ochrany migrujících druhů,
- m. získává do vlastnictví či nájmu nemovitosti významné z hlediska ochrany přírody a péče o životní prostředí či pro účely zajištění své činnosti,
- n. provádí hospodářskou činnost zejména v oblasti péče o přírodu a životní prostředí, a to především k zajištění prostředků pro naplnění svého poslání a výše uvedené činnosti.

2. Členství ve Svazu

§ 4 Formy členství

1. Členství ve Svazu se rozlišuje podle subjektů na členství v základní organizaci, individuální a kolektivní.
2. Fyzická osoba může být členem Svazu od 7 let.
3. Zvláštními formami členství v základní organizaci jsou
  - a. rodinné členství,
  - b. §[členství dětí v kolektivech mladých ochránců přírody (dále též jen "MOP") .]12 odst. 4 písm. d)

Podmínkou vzniku rodinného členství je zájem o členství alespoň dvou osob z jedné rodiny, z nichž nejméně jedna je starší 18 let.

4. Člen Svazu, který není organizován v žádné ZO, je členem individuálním.
5. Kolektivním členem může být právnická osoba, popř. fyzická osoba oprávněná k podnikání, zastupovaná svým vedoucím, popř. jiným pověřeným zástupcem, který je oprávněn jednat jejím jménem.

§ 5 Vznik členství

1. Členství fyzické osoby:
  - a. vzniká zaplacením členského příspěvku a registrací u ÚVR v případě individuálního členství,
  - b. v základní organizaci (dále jen ZO) vzniká rozhodnutím členské schůze na základě přihlášky do ZO a zaplacením členského příspěvku okamžikem registrace u ÚVR.
2. Kolektivní členství vzniká uzavřením písemné dohody subjektu, který může být kolektivním členem s kteroukoli složkou Svazu, která má právní subjektivitu.
3. Čestné členství mohou výjimečně udělit orgány Svazu.
4. U členů Svazu mladších 15 let se ke vzniku vyžaduje písemný souhlas zákonného zástupce.

§ 6 Práva a povinnosti členů

1. Individuální člen Svazu:
  - a. má právo
    - předkládat vlastní návrhy, podněty a iniciativy, kritické připomínky,
    - účastnit se svazových akcí,
    - požívat členských výhod a poct Svazu,
  - b. je povinen
    - zaplatit členský příspěvek na příslušný rok v termínu stanoveném Ústřední výkonnou radou (dále jen ÚVR),
    - dodržovat Stanovy, podporovat programové cíle Svazu.
2. Člen ZO má kromě uvedených práv a povinností člena Svazu právo rozhodovat hlasováním, volit, a to pokud je starší 15 let, a být volen, pokud je starší 18 let, do všech orgánů Svazu, není-li dle usnesení ZO členem s hlasem poradním (§13, odst. 4 písm. a). Členský příspěvek platí člen ZO prostřednictvím své ZO. Další práva a povinnosti člena ZO či jiných svazových orgánů stanoví členská schůze ZO či příslušný svazový orgán.
3. Práva a povinnosti kolektivního člena vyplývají z písemné dohody o kolektivním členství. Práva a povinnosti členů MOP stanoví směrnici ÚVR.
4. Čestný člen je zproštěn povinnosti platit členský příspěvek. Ostatní práva a povinnosti se řídí dle ostatních odstavců tohoto paragrafu.

5. Svaz poskytuje morální a právní ochranu členům postihovaným za jejich postoje a činnost v oblasti životního prostředí a ochrany přírody, jež jsou v souladu se Stanovami Svazu. Svaz v této oblasti působí i preventivně.
6. V případě rodinného členství mají práva a povinnosti dle odst. 1 všichni přihlášení členové rodiny. Podrobnosti o rodinném, čestném, kolektivním a individuálním členství stanoví ÚVR směrnicí.

§ 7 Zánik členství

1. Členství ve Svazu zaniká:
  - a. vystoupením ze Svazu,
  - b. pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu základní organizace nebo Svazu o vyloučení nebo odnětí čestného členství (§ 8 odst. 9),
  - c. zánikem Svazu.
2. Členství fyzické osoby dále zaniká nesplněním základní členské povinnosti zaplatit členský příspěvek nebo úmrtím.
3. Kolektivní členství dále zaniká způsoby uvedenými v písemné dohodě o kolektivním členství.
4. Rodinné členství zaniká i okamžikem, kdy není splněna podmínka § 4 odst. 3. Může však dojít k přechodu na jinou formu členství.

§ 8 Disciplinární odpovědnost členů Svazu

1. Člen Svazu je disciplinárně odpovědný za disciplinární přestupek.
2. Disciplinárním přestupkem se rozumí
  - a. zaviněné porušení povinností stanovených právními předpisy o ochraně přírody, životního prostředí nebo ochraně zvířat,
  - b. úmyslný trestný čin, nebo
  - c. závažné nebo opětovné zaviněné porušení Stanov.
3. Za disciplinární přestupek lze členovi Svazu uložit některé z následujících disciplinárních opatření:
  - a. napomenutí,
  - b. vyloučení ze základní organizace (Svazu) nebo odnětí čestného členství.

Vyloučení ze základní organizace (Svazu) nebo odnětí čestného členství má za následek ztrátu způsobilosti stát se znovu členem Svazu po dobu následujících tří let. Orgán příslušný podle odstavce 9 k rozhodování o disciplinárním přestupku může ve svém rozhodnutí uvedenou dobu zkrátit.

4. Disciplinární opatření vyloučení ze základní organizace (Svazu) nebo odnětí čestného členství lze uložit pouze v případě úmyslného závažného nebo opětovného disciplinárního přestupku.
5. Od uložení disciplinárního opatření je možné upustit, jestliže je zřejmé, že samotné projednání disciplinárního přestupku povede k nápravě.
6. Disciplinární přestupek nelze projednat, jestliže uplynula lhůta dvou let od jeho spáchání nebo od pravomocného rozhodnutí příslušného orgánu veřejné moci, kterým byla vyslovena vina za přestupek nebo za trestný čin.
7. Disciplinární přestupky členů Svazu projednávají disciplinární komise základních organizací nebo Ústřední disciplinární komise na základě písemných podnětů členů Svazu.
8. O tom, zda se člen Svazu dopustil disciplinárního přestupku, a o uložení disciplinárního opatření rozhoduje

- a. členská schůze základní organizace na základě návrhu disciplinární komise základní organizace,
- b. Ústřední výkonná rada na základě návrhu Ústřední disciplinární komise.

K přijetí rozhodnutí o disciplinárním přestupku, kterým se ukládá disciplinární opatření vyloučení ze základní organizace (Svazu) nebo odnětí čestného členství, je třeba souhlasu třípětinové většiny všech členů členské schůze základní organizace nebo Ústřední výkonné rady.

9. Ústřední výkonná rada vydá směrnici, která stanoví další pravidla postupu při projednávání a rozhodování o disciplinárních přestupcích členů Svazu (disciplinární řád).

§ 9 Činovníci Svazu

1. Činovníkem orgánů Svazu může být zvolen jen člen ZO starší 18 let.
2. Do funkcí jsou členové ZO voleni příslušným orgánem Svazu. Činovník se může své funkce vzdát nebo může být z funkce odvolán tím orgánem, který jej zvolil.
3. Statutárním zástupcem organizační složky Svazu s právní subjektivitou je předseda. Statutárním orgánem ÚVR je předseda Svazu. Je-li k platnosti právního úkonu předepsána písemná forma, je třeba podpisu nejméně dvou oprávněných osob. Prováděcí předpisy orgánů Svazu mohou stanovit, v jakém rozsahu a za jakých podmínek mohou jménem Svazu jednat i ostatní členové těchto organizačních složek.
4. Činovník odpovídá za svou činnost ve funkci tomu orgánu, který jej zvolil. Činovník ústředních orgánů Svazu nesmí být v pracovním poměru k těmto orgánům.
5. Konflikt zájmů či podjatost činovníků v rámci jednotlivých organizačních složek ČSOP řeší jednací řády těchto složek.

3. Děti a mládež ve Svazu

§ 10

1. Součástí činnosti Svazu je práce s dětmi a mládeží.
2. Děti a mládež pracují ve Svazu zejména v MOP při organizačních složkách Svazu s právní subjektivitou. Vedoucí MOP musí splňovat podmínky kladené na činovníka Svazu. Bližší podmínky upraví ÚVR směrnicí.

4. Organizační struktura, organizační složky a základní principy činnosti

§ 11

1. Organizační struktura Svazu:
  - a. základní organizace,
  - b. územní a zájmové složky s právní subjektivitou,
  - c. ústřední orgány.
2. ZO se mohou na základě písemné smlouvy sdružovat a vytvářet územní a zájmové složky, jež mají právní subjektivitu. Územní a zájmová složka musí sdružovat nejméně tři základní organizace.
3. o územní jednotky a zastupovat zájmy Svazu v rámci této územní jednotky, musí sdružovat nadpoloviční většinu (dále, pokud není uvedeno jinak, jen většina) ZO v této územní jednotce registrovaných.
4. ZO může být sdružena i ve více územních a zájmových složkách. Bližší podmínky upraví ÚVR směrnicí.
5. Činnost všech svazových orgánů je založena na principu vnitrosvazové demokracie, která se uplatňuje zejména tím, že:

- a. všechny orgány se volí zdola nahoru,
  - b. všechny orgány jsou usnášeníschopné, je-li přítomna většina k hlasování oprávněných členů či delegátů,
  - c. veškerá rozhodnutí se přijímají většinou hlasů přítomných, pokud Stanovy výslovně nevyžadují většinu jinou; v případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího, jednotliví činovníci mohou rozhodovat samostatně jen ve stanoveném rozsahu,
  - d. přijaté usnesení je závazné pro všechny členy Svazu, kteří jsou v působnosti orgánu, jenž usnesení přijal,
  - e. závažné problémy předkládají orgány před přijetím rozhodnutí k posouzení členské základně,
  - f. orgán odpovídá za svou činnost té složce Svazu, kterou byl ustanoven,
  - g. člen kontrolní a revizní komise (dále jen KRK), popř. revizor, nesmí být současně členem jiného voleného orgánu na témž stupni, ani členem KRK na nejbližší vyšším stupni,
  - h. všichni činovníci jsou odvolatelní orgány, které je zvolily.
6. Volby do ústředních orgánů jsou tajné. Způsob voleb do orgánů v základních organizacích určuje členská schůze. Způsob voleb do územních a zájmových orgánů je dán písemnou smlouvou sdružených ZO. Volební období je tříleté. Poklesne-li během volebního období počet členů voleného orgánu pod hranici 70 % plného stavu, musí být provedena doplňující volba.
7. Organizační složky Svazu s právní subjektivitou mohou přijímat profesionální pracovníky či zřizovat profesionální aparáty k plnění svých úkolů.
8. Všechny organizační složky Svazu sledují ve své činnosti poslání Svazu podle § 3 a nesmějí vyvíjet činnosti, které by z tohoto poslání zřejmě vybočovaly.

§ 12 Svazové aktivity

1. K zabezpečení úkolů Svazu vyhláší volené orgány programy, projekty, kampaně a další aktivity (dále jen aktivity).
2. Celosvazové aktivity vyhláší ÚVR. Regionální aktivity vyhláší územní a zájmové orgány Svazu a ZO, místní aktivity základní organizace. Na aktivitách se mohou podílet i státní orgány a instituce, samosprávy obcí i jiné právnické a fyzické osoby tuzemské či zahraniční.
3. K zajištění vyhlášených aktivit mohou volené orgány zřizovat poradní, pracovní a koordinační aktivity a pracovní skupiny (kluby, rady, sekce apod.) dočasného nebo i trvalého charakteru a též stanovit odborného odpovědného garanta.
4. K plnění některých zvláštních funkcí jsou v rámci Svazu zřizována účelová zařízení a složky. Jejich činnost zajišťují příslušné základní organizace nebo územní a zájmové složky s právní subjektivitou. Účelovými zařízeními a složkami především jsou
  - a. regionální centra ČSOP,
  - b. Ekocentra ČSOP,
  - c. stanice pro handicapované živočichy ČSOP,
  - d. kolektivy MOP
  - e. pozemkové spolky.
5. Regionální centra ČSOP se zřizují k zajištění lepší koordinace všech činností složek Svazu v rámci regionů a k posilování dobrého jména ČSOP v regionu navenek. Ekocentra ČSOP se zřizují k zajištění ekologické výchovy, osvěty, vzdělávání a propagace. Stanice pro handicapované živočichy ČSOP se zřizují k zajištění péče o volně žijící živočichy,

neschopné v důsledku zranění nebo jiných okolností samostatné existence v přírodě. Kolektivy MOP se zřizují k zajištění ekologické výchovy dětských členů ČSOP.

6. Podmínky pro zřizování a činnost účelových zařízení a složek, jakož i podrobnosti o jejich úkolech a funkcích stanoví ÚVR směrnici.
7. Svaz vykonává na základě usnesení Sněmu funkci Národního pozemkového spolku s celostátní působností.
8. Základní organizace nebo územní a zájmové složky s právní subjektivitou, kterým ÚVR udělí akreditaci, vykonávají funkci pozemkových spolků ve smyslu těchto Stanov. Za obdobných podmínek může ÚVR udělit akreditaci i subjektům mimo Svaz.
9. Funkce pozemkových spolků, jakož i Národního pozemkového spolku spočívá v ochraně a obnově kulturního a přírodního bohatství České republiky prostřednictvím nabývání a výkonu vlastnických nebo jiných práv k pozemkům a stavbám významným z kulturního nebo přírodovědeckého hlediska.
10. Pozemky a stavby regionálního, národního nebo mezinárodního významu v péči pozemkových spolků může ÚVR na jejich návrh certifikovat. Certifikací ÚVR garantuje řádnou údržbu těchto nemovitostí.
11. Podmínky pro zřizování a činnost pozemkových spolků a Národního pozemkového spolku, jakož i kritéria akreditací a certifikací stanoví ÚVR směrnici.
12. Certifikované nemovitosti v majetku Svazu, jakož i nemovitosti vykoupené v rámci veřejných sbírek, prohlašuje Svaz za nezczitelné. O změně vlastnictví těchto nemovitostí může ve výjimečných případech rozhodnout Sněm.

5. Základní složky Svazu a jejich orgány

§ 13 Základní organizace

1. ZO se ustavují podle územního nebo zájmového principu.
2. ZO vzniká usnesením ustavující schůze. Pro ustavení a trvání ZO je třeba nejméně 5 osob starších 18 let. Její ustavení podléhá povinné registraci u ÚVR. V rámci registrace přidělí ÚVR ZO registrační číslo, které není povinnou součástí názvu ZO. Usnesení o ustavení ZO nabývá účinnosti až okamžikem registrace ZO u ÚVR. Bližší podmínky upraví ÚVR směrnici.
3. Orgány základní organizace jsou
  - a. členská schůze,
  - b. výbor ZO,
  - c. kontrolní a revizní komise (revizor).
4. Členská schůze je nejvyšším orgánem ZO. Svolává ji výbor nejméně jednou ročně (včetně schůze výroční) s nejméně dvoutýdenním předstihem. Členská schůze zejména:
  - a. projednává všechny otázky činnosti ZO včetně členských záležitostí, rozhoduje o nich, určuje ostatní povinnosti a práva pro jednotlivé formy členství, může stanovit členství s hlasem rozhodujícím a poradním, případně čekací lhůtu pro přijetí do ZO,
  - b. projednává a schvaluje zprávu o činnosti výboru za období od předcházející členské schůze,
  - c. kontroluje práci výboru ZO, KRK (revizora) a podle potřeby je doplňuje volbou,
  - d. zřizuje komise, případně další pracovní a iniciativní aktivity,
  - e. má právo ukládat úkoly výboru ZO, KRK (revizorovi), ostatním komisím, aktivům i každému ze svých členů,
  - f. rozhoduje o provádění hospodářské činnosti,

- g. zřizuje MOP a zájmové kluby, zajišťuje jejich činnost, jmenuje a odvolává činovníky odpovědné za činnost MOP,
  - h. uděluje pocty,
  - i. navrhuje a volí své zástupce či delegáty do jiných orgánů Svazu,
  - j. třípětinovou většinou všech svých členů rozhoduje o zrušení ZO.
5. Výroční členská schůze se koná jedenkrát ročně. Její úloha je obdobná jako běžné členské schůze, navíc však
  - a. hodnotí činnost za uplynulý kalendářní rok a schvaluje plány na následující kalendářní rok,
  - b. projednává a schvaluje zprávu o hospodaření, zprávu KRK (revizora) a inventarizační zprávu,
  - c. schvaluje plán činnosti ZO a její rozpočet na příslušný rok,
  - d. nejméně jednou za tři roky volí pro určené volební období výbor ZO, KRK (revizora).
6. Výbor ZO je nejméně tříčlenný. Tvoří jej předseda, hospodář a další členové (např. místopředseda, jednatel). Členská schůze může rozhodnout o přímé volbě jednotlivých či všech činovníků výboru. Za svou činnost výbor zodpovídá členské schůzi. Za hospodaření ZO jsou odpovědni předseda a hospodář.
7. Výbor ZO dle usnesení členských schůzí zejména
  - a. řídí činnost a hospodaření ZO v období mezi jednotlivými členskými schůzemi v souladu se Stanovami a směrnicemi ÚVR a ústřední kontrolní a revizní komise (dále jen ÚKRRK),
  - b. zajišťuje činnost v jednotlivých oblastech i konkrétní akce,
  - c. zpracovává a zajišťuje potřebnou dokumentaci ZO,
  - d. koordinuje, popř. řídí činnost komisí a dalších pracovních a iniciativních aktivů,
  - e. zajišťuje provádění hospodářské činnosti,
  - f. ukládá úkoly členům výboru a zaměstnancům ZO,
  - g. registruje MOPy při ZO a zajišťuje jejich činnost zejména po stránce materiální. Výbor se schází dle potřeby či dle rozhodnutí členské schůze.
8. Povinností ZO je každoročně do konce března příslušného roku zaslat ÚVR přehled o činnosti ZO v uplynulém roce, včetně změn v registraci u ÚVR, a odvody z členských příspěvků za rok stávající. Na základě tohoto přehledu a odvodu z členských příspěvků vystaví ÚVR registrační list, který má platnost do 31. března roku následujícího.
9. ZO zaniká :
  - a. rozhodnutím členské schůze o zrušení ZO za podmínky, že před tím došlo k úplnému majetkovému vypořádání dle § 20 odst. 4, jinak je toto rozhodnutí od počátku neplatné. ZO zaniká ke dni uvedenému v rozhodnutí, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí bylo přijato. ÚVR následně zruší registraci ZO ke dni, kdy se o zániku prokazatelně dozvěděla.
  - b. rozhodnutím ÚVR v případech :
    - klesne-li počet členů ZO pod 5 osob starších 18 let
    - ZO nesplní povinnost podle odstavce 8 a to ani po dvou písemných upomínkách, nejpozději však v termínu do konce příslušného kalendářního roku

- c. ÚVR může rozhodnout o zániku ZO jestliže :
    - ZO vyvíjí činnost, která je v rozporu s právními předpisy nebo dobrými mravy, a poškozuje tím dobré jméno Svazu
    - ZO vyvíjí činnost, která je v rozporu se Stanovami
  - d. zánikem Svazu
10. Zániku ZO podle odstavce 9 písm. b) a c) předchází její zrušení a majtkové vypořádání dle § 20 odst.4. K přijetí rozhodnutí ÚVR o zrušení a zániku ZO je třeba souhlasu třípětinové většiny všech jejích členů. Je-li pochybnost o platnosti zániku ZO dle odst.9 písm.b), z důvodu chybějícího rozhodnutí ÚVR, má se za to, že rozhodnutí ÚVR o zániku ZO bylo učiněno ke čtyřstému dni , následujícímu po nesplnění povinnosti ZO podle odst. 8. Tímto není dotčeno právo domáhat se zrušení tohoto rozhodnutí u soudu, pokud by byl zánik v rozporu s dříve platnými předpisy, ani právo na vydání neoprávněného majtkového prospěchu, pokud neproběhlo majtkové vypořádání dle § 20 odst. 4.

§ 14 Ústřední orgány

1. Ústředními orgány Svazu jsou
  - a. Sněm,
  - b. Ústřední výkonná rada (ÚVR),
  - c. Ústřední kontrolní a revizní komise (ÚKRK).
2. Nejvyšším orgánem Svazu je Sněm, který je tvořen delegáty volenými na základě volebního řádu navrženého ÚVR a schváleného Sněmem.
3. Sněm se koná jednou za tříleté volební období, zpravidla do konce prvního pololetí. Termín a místo konání Sněmu stanoví a Sněm svolává ÚVR. Mimořádný Sněm svolá ÚVR do tří měsíců ode dne, kdy se na tom usnese, nebo kdy o to písemně požádá alespoň jedna třetina ZO registrovaných ve Svazu.
4. V případě, že se řádně svolaný Sněm nesejde usnášeníschopný, neopakuje se a je nutno splnit předepsané podmínky pro konání nového Sněmu. V případě, že se nesejde usnášeníschopný mimořádný Sněm svolaný na základě usnesení ÚVR za účelem uvedení Stanov nebo jejich změny do souladu s právními předpisy, svolá ÚVR bez zbytečného odkladu nový Sněm, který je usnášeníschopný v tom počtu, v jakém se sejde.
5. Sněm rozhoduje o nejdůležitějších svazových otázkách tím, že
  - a. projednává a schvaluje zprávu o činnosti a hospodaření ÚVR a zprávu ÚKRK za volební období,
  - b. určuje cíle a úkoly Svazu,
  - c. přijímá základní programové dokumenty Svazu a zásadní stanoviska k závažným ekologickým problémům,
  - d. volí a odvolává předsedu Svazu,
  - e. volí a odvolává ÚVR,
  - f. volí a odvolává předsedu a další členy ÚKRK,
  - g. určuje výši a způsob placení členských příspěvků všech forem členství,
  - h. schvaluje symboliku Svazu a stanovuje svazové pocty,
  - i. přijímá, popř. mění Stanovy, a to dvoutřetinovou většinou hlasů přítomných delegátů.
7. ÚVR je tvořena předsedou Svazu a volenými činovníky Svazu, přičemž alespoň dvě třetiny jsou voleny na principu územním v souladu s platným volebním řádem.

8. ÚVR je výkonným orgánem Svazu a odpovídá za svou činnost Sněmu.
9. ÚVR zejména
  - a. projednává a schvaluje zprávu o činnosti a hospodaření ÚVR a bere na vědomí zprávu ÚKRRK za příslušný rok,
  - b. přijímá rozpočet a schvaluje závěrečný účet ÚVR za příslušný rok,
  - c. vyhláší celosvazové aktivity, stanoví konkurzní pravidla ÚVR,
  - d. určuje cíle a úkoly Svazu pro příslušný rok,
  - e. přijímá zásadní stanoviska k závažným ekologickým problémům,
  - f. vydává směrnice provádějící Stanovy,
  - g. provádí výklad Stanov a vydává potřebná doporučení,
  - h. uděluje celosvazové pocty,
  - i. stanoví směrnici příslušnost a pravomoci svých jednotlivých činovníků a přijímá svůj jednací řád,
  - j. zřizuje Kancelář ÚVR za účelem profesionálního zajištění činnosti a úkolů svých i ostatních ústředních orgánů Svazu,
  - k. zastupuje Svaz navenek, zejména při jednání se státními orgány a v zahraničních věcech,
  - l. koordinuje činnost všech ostatních složek Svazu,
  - m. shromažďuje a zpracovává potřebnou dokumentaci,
  - n. rozhoduje o registraci, popř. o zrušení registrace ZO a územních a zájmových složek s právní subjektivitou,
  - o. rozhoduje o zrušení ZO a územních a zájmových složek s právní subjektivitou,
  - p. provádí konzultační, poradní a metodickou pomoc a službu vůči všem složkám Svazu,
  - q. zřizuje své komise a další orgány,
  - r. může jmenovat a odvolávat Čestnou radu významných osobností. Čestná rada pomáhá rozvíjet a propagovat činnost a zájmy Svazu a přispívá k jeho reprezentaci. ÚVR upraví působnost a organizaci Čestné rady směrnici,
  - s. může zřídit ze členů ÚVR předsednictvo, které plní úkoly z pověření ÚVR,
  - t. provádí všechny ostatní činnosti, které nejsou výslovně svěřeny do pravomoci jiného ústředního orgánu Svazu.
9. Podrobnosti o Kanceláři ÚVR, o komisích a dalších orgánech ÚVR, jejich názvech, struktuře, úkolech a pravomocích stanoví ÚVR směrnici.

§ 15 Kontrolní a revizní komise

1. KRK se volí ve všech organizačních složkách Svazu s právní subjektivitou. V ZO či v územní či zájmové složce může být místo KRK volen revizor.
2. KRK odpovídají za svou činnost těm orgánům, které je zvolily. Úkolem a posláním KRK je
  - a. kontrolovat plnění veškeré činnosti Svazu na úrovni příslušné složky, a to zejména s důrazem na hospodaření, účelné vynakládání finančních prostředků a ochranu majetku ve vlastnictví této složky,
  - b. vykonávat funkci disciplinární komise základní organizace (§ 8 odst. 7).
3. KRK v oblasti působnosti orgánu, který ji zvolil, provádí samostatně kontrolní a revizní činnost v souladu se směrnici ÚKRRK o kontrolní a revizní činnosti.

4. KRK při své činnosti nezasahují do pravomoci příslušných volených orgánů. Ve své činnosti se řídí Stanovami, směrnicemi ÚKRRK a obecně závaznými právními předpisy.
5. Funkční období KRK (revizorů) je shodné s funkčním obdobím ostatních volených orgánů na téže stupni. Počet členů KRK určují orgány, které je volí.
6. Předsedy a místopředsedy KRK si komise volí a odvolávají dle potřeby ze svého středu.
7. Členové KRK mají právo se zúčastňovat zasedání orgánů na příslušném organizačním stupni s hlasem poradním.
8. KRK se scházejí dle potřeby, zpravidla ve lhůtách shodných s příslušným výkonným orgánem na téže stupni. Zasedání KRK svolává a řídí její předseda.
9. KRK na všech stupních jsou povinny vést řádnou evidenci a dokumentaci o své činnosti, mimo jiné též o plnění uložených opatření k nápravě včetně jejich kontroly.
10. Výkonné orgány Svazu (ÚVR, výbory ZO, popř. orgány územních nebo zájmových složek s právní subjektivitou) jsou povinny zajišťovat činnost příslušných KRK po materiální a finanční stránce.

§ 16 Ústřední kontrolní a revizní komise

1. ÚKRRK
  - a. provádí kontrolní a revizní činnost vůči všem složkám Svazu; KRK kontrolovaného orgánu má právo zúčastnit se kontrolní a revizní činnosti prováděné ÚKRRK a povinnost poskytovat jí veškerou potřebnou součinnost,
  - b. v rozsahu své působnosti podle písmene a) poskytuje všem složkám Svazu poradenskou, metodickou a konzultační službu,
  - c. vykonává funkci Ústřední disciplinární komise (§ 8 odst. 7).
2. ÚKRRK je oprávněna vydat směrnice k provádění kontrolní a revizní činnosti.
3. Kontrola hospodaření a majetkových a finančních záležitostí ÚVR včetně její Kanceláře se provádí přímo nebo formou auditu, který projednává, zveřejňuje a k jeho závěrům opatření navrhuje ÚKRRK.
4. Člen ÚKRRK může ze své funkce odstoupit, oznámí-li to písemně předsedovi ÚKRRK. Pokud se člen ÚKRRK déle než 1 rok prokazatelně neúčastní činnosti a jednání ÚKRRK, může předseda ÚKRRK, na návrh jiného člena ÚKRRK, prohlásit jeho mandát za zaniklý. Systém kooptace Sněmem zvolených náhradníků za členy ÚKRRK, jimž zanikl mandát, stanoví ÚKRRK na svém prvním jednání a je závazný po celé funkční období.

6. Územní a zájmové složky Svazu s právní subjektivitou

§ 17

1. Územní a zájmová složka Svazu s právní subjektivitou (dále též jen "územní a zájmová složka") vzniká na základě písemné smlouvy uzavřené nejméně třemi základními organizacemi. Písemná smlouva nabývá účinnosti až okamžikem registrace územní a zájmové složky u ÚVR. V písemné smlouvě musí být vymezen způsob organizace územní a zájmové složky (zejména stanovením nejvyššího orgánu, jakož i výkonného orgánu územní a zájmové složky), financování, zastupování a další významné skutečnosti v souladu se Stanovami a směrnicemi ÚVR a ÚKRRK.
2. Pro všechny územní a zájmové složky platí analogicky ustanovení § 13 odst. 8.
3. Územní a zájmová složka zaniká
  - a. rozhodnutím ÚVR dnem uvedeným v rozhodnutí, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí bylo přijato.
  - b. zánikem Svazu.

4. Zániku územní a zájmové složky podle odstavce 3 písmene a) předchází její zrušení s následujícím majetkovým vypořádáním. Majetkové vypořádání územní a zájmové složky se řídí ustanovením § 20 odst.4.
5. Územní a zájmová složka se zrušuje
  - a. rozhodnutím nejvyššího orgánu územní a zájmové složky o jejím zrušení dnem uvedeným v rozhodnutí, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí bylo přijato,
  - b. rozhodnutím ÚVR o zrušení územní a zájmové složky dnem uvedeným v rozhodnutí, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí bylo přijato,
  - c. klesne-li počet základních organizací sdružených v územní a zájmové složce pod tři.
6. ÚVR může rozhodnout o zrušení územní a zájmové složky, jestliže
  - a. územní a zájmová složka vyvíjí činnost, která je v rozporu s právními předpisy nebo dobrými mravy, a poškozuje tím dobré jméno Svazu,
  - b. územní a zájmová složka vyvíjí činnost, která je v rozporu se Stanovami,
  - c. územní a zájmová složka nevyvíjí žádnou činnost po dobu delší než dva roky, nebo nebyly ustaveny orgány územní a zájmové složky v souladu s písemnou smlouvou, na základě které vznikla, a dosavadním orgánům skončilo funkční období před více než dvěma lety,
  - d. územní a zájmová složka nesplní povinnost podle § 17 odst. 2.
7. K přijetí rozhodnutí ÚVR o zrušení územní a zájmové složky je třeba souhlasu třípětinové většiny všech jejích členů.

§ 18 Sdružení mladých ochránců přírody ČSOP

1. Sdružení mladých ochránců přírody ČSOP (dále jen "Sdružení MOP ČSOP") je zájmovou složkou Svazu s právní subjektivitou, která má celostátní působnost pro oblast práce s dětmi a mládeží v rámci Svazu. Na Sdružení MOP ČSOP se vztahuje ustanovení § 17, pokud v § 18 není stanoveno jinak.
2. Výkonným orgánem Sdružení MOP ČSOP je Centrum pro děti a mládež ČSOP (dále jen "Centrum").
3. Podrobnosti o organizaci a úkolech Sdružení MOP ČSOP stanoví ÚVR směrnicí.

7. Právní postavení, majetek, hospodaření a pracovněprávní vztahy

§ 19 Právní subjektivita

1. Právní subjektivitu ve Svazu mají
  - a. základní organizace,
  - b. územní a zájmové složky s právní subjektivitou,
  - c. Svaz jako celek (nositelem jeho právní subjektivity je ÚVR).
2. Jednotlivé složky Svazu s právní subjektivitou vzájemně neodpovídají za svá práva, povinnosti a závazky.

§ 20 Majetek a hospodaření

1. Organizační složka Svazu s právní subjektivitou, může nabývat a hospodařit s majetkem bez omezení v souladu s dobrými mravy a posláním Svazu, pokud tyto Stanovy neupravují odlišný postup při nakládání s vybraným majetkem.
2. Movitý investiční majetek a nemovitý majetek organizační složky Svazu, který byl pořízen z dotací, darů a dalších forem finanční podpory jiných organizačních složek Svazu, evidovaný organizační složkou dle obecně závazných předpisů, nesmí být převeden, zcizen ani zatížen

bez předchozího písemného souhlasu ÚVR a příslušné organizační složky, která podporu poskytla.

3. Úkon, který by byl ze strany organizační složky Svazu učiněn v rozporu s ustanovením § 20 odst. 2 je od počátku neplatný .
4. Před zánikem organizační složky Svazu s právní subjektivitou se provede majetkové vypořádání. Majetkové vypořádání provede likvidátor ustanovený nejvyšším orgánem organizační složky Svazu. V případě zrušení organizační složky rozhodnutím ÚVR provede majetkové vypořádání likvidátor ustanovený ÚVR. Likvidátor ÚVR provede majetkové vypořádání také v případě, že nejvyšší orgán organizační složky neustanovil vlastního likvidátora po dobu delší než tři měsíce od zrušení organizační složky, nebo v případě, že likvidátor organizační složky je po dobu delší než tři měsíce nečinný. Likvidátor nemusí být ustanoven, pokud již majetkové vypořádání proběhlo jinou formou před zánikem organizační složky.
5. Na jednání likvidátora při likvidaci organizační složky svazu se přiměřeně vztahují příslušná ustanovení obchodního zákoníku, jako při likvidaci obchodní společnosti s tím, že likvidátor předkládá závěrečné vyúčtování tomu orgánu, který jej ustanovil. Stanovení odměny likvidátora je ve výlučné působnosti orgánu, který ho ustanovil. Ustanovení musí mít písemnou formu s uvedením údajů o likvidátorovi a likvidované organizační složce eventuálně dalšími podrobnostmi likvidace. V případě ustanovení likvidátora jmenovaného ÚVR z důvodu nečinnosti likvidátora organizační složky, přechází veškeré kompetence a právní povinnosti na likvidátora ÚVR. V případě, že likvidátor rezignuje na svou funkci, přechází jeho kompetence a právní povinnosti až na nově jmenovaného likvidátora. Do té doby odpovídá organizační složce za škodu vzniklou v příčinné souvislosti s jeho nečinností.
6. V případě zániku Svazu provede majetkové vypořádání Svazu ústřední likvidační komise jmenovaná Sněmem. Ústřední likvidační komise musí být nejméně pětičlenná. O majetkovém vypořádání organizačních složek Svazu s právní subjektivitou platí ustanovení § 20 odstavce 4.
7. V případě zániku kterékoli organizační složky Svazu s právní subjektivitou bude veškerý zbylý majetek použit přednostně pro jinou organizační složku Svazu, není-li to možné, pak pro jiné neziskové organizace v oblasti ochrany přírody, krajiny nebo životního prostředí nebo pro obdobné vzdělávací, výchovné či památkové účely.
V případě zániku Svazu bude veškerý zbylý majetek použit přednostně pro jiné neziskové organizace v oblasti ochrany přírody, krajiny nebo životního prostředí nebo pro obdobné vzdělávací, výchovné či památkové účely.
Podrobnosti o hospodaření a evidenci majetku stanoví ÚVR směrnicí.

8. Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 21

ZO a územní a zájmové složky s právní subjektivitou registrované ke dni účinnosti těchto Stanov u ÚVR se mají za složky ČSOP podle těchto Stanov.

§ 22

Svaz zanikne, usnese-li se na tom Sněm nejméně dvoutřetinovou většinou všech svých delegátů.

§ 23

Tyto stanovy byly schváleny usnesením Sněmu ČSOP v Brně dne 27. 4. 2003.